Пам'ятаймо про Україну!

SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

VOL. CIII. No. 82 JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, MAY 1, 1996 CENTS 75 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК СЕРЕДА, 1-го ТРАВНЯ 1996 р. Ч. 82. РІК CIII

КОНСТИТУЦІЙНИЙ ПРОЦЕС ТРИВАЄ

Київ (Р. Р.). — Тут у четвер, 25-го квітня, відбулася пресова конференція, присвячена конституційному процесові в Україні. Участь взяли депутати від 10-ох парляментарних груп і фракцій.

Відповідаючи на запитання журналістів, голова фракції „Центр" Михайло Сирота зазначив, що головні перешкоди до прийняття проєкту нової конституції України вже знято. За його словами, на обговорення та узгодження положень і статтей було запрошено і представників лівих сил, отож є надія, що конституційний процес не загальмується.

Як сказав М. Сирота, узгоджено поправки, згідно з якими парлямент буде однопалатним. Досягнуто косенсусу і щодо чіткого розподілу виконавчої та судової влади.

Щоправда, керівник фракції Селянської Партії України Микола Дудченко сказав, що позиція цієї фракції відрізняється від думки інших депутатів у питаннях централізації та децентралізації управління та земельного питання. У Верховній Раді 6-го травня продовжиться слухання проєкту конституції в першому питанні.

Координатор групи „Реформи" повідомив, що Верховній Раді не вдалося затвердити склад тимчасової спеціяльної комісії з допрацювання проєкту основного закону України. Рада депутатських груп і фракцій пропонувала два варіянти формування такої комісії. За першим до неї мало б увійти по два представники від кожної з груп і фракцій, а за другим — пропорційне представництво — по два представники від кожної з груп і фракцій, окрім комуністів, від яких пропонувалось шість представників. І головувати має теж представник фракції комуністів. За цей варіянт було найбільше голосів — 91, але і їх не досить, щоб вважати рішення затвердженим.

Президент України Леонід Кучма висловив задоволення рішенням Верховної Ради створити Тимчасову спеціяльну комісію для праці над проєктом конституції. Його зустріч з представниками груп і фракцій засвідчила, що всі вони прагнуть знайти порозуміння й усунути розбіжності.

Водночас Народний Рух України поширив звернення до Президента України, у якому застерігає, що конституційний процес є під загрозою зриву. В регіонах триває масова кампанія проти проєкту конституції, запропонованого Конституційною комісією. У зв'язку з цим, Рух пропонує впродовж 10 днів ініціювати проведення всеукраїнського референдуму з прийняття конституції, узгодити чіткі терміни закінчення праці над узгодженням положень проєкту, здійснити кадрові зміни в Кабінеті Міністрів та змінити керівників обласних і районних державних адміністрацій, які діють всупереч інтересам держави тощо.

УКРАЇНСЬКІ АЕС ПЕРЕВАНТАЖЕНІ РАДІЯЦІЙНИМИ ЗАЛИШКАМИ

Київ (Р. Р.). — Тут у квітневому числі „Вісник Чорнобиля" надруковано інтерв'ю з начальником Управління дезактивації та поводження з радіоактивними речовинами Павлом Корчагіним.

В Україні, за словами Корчагіна, „є величезна кількість місць, де зберігається радіоактивні залишки". Йдеться про відпрацьовані речовини не лише з атомних електростанцій, але й підприємств міністерства оборони колишнього СССР, діючих спецкомбінату „Радон", Донецького комбінату радіотехнічних виробів тощо.

Чимало місць з радіоактивними речовинами навіть не охороняється і не включені в єдину систему обліку й оцінки потенційної небезпеки, а сховища для таких речовин на українських атомних електростанціях переповнені, розповів П. Корчагін. Управління дезактивації клопочеться, щоб Кабінет Міністрів дозволив спорудити в зоні відчуження єдиний центр, куди б звозилися радіяційні відпрацьовані речовини з усієї України. Але для цього потрібна законодавчо затверджена програма.

Для спорудження такого центру необхідно дуже багато грошей і часу, тому фахівці радять побудувати в зоні відчуження центр переробки відпадків низької і середньої активности, для яких побудувати у найближчі 10 років тимчасові сховища, розраховані на 30–50 років. А за цей час побудувати надійніші сховища, розраховані на більш тривалий період. Високоактивні речовини пропонується ховати в глибоких спеціяльних геологічних формаціях і в спеціяльних пластикових капсулах.

Деякі фірми Тайвану і ЗСА пропонують Україні інвестиції 3–8 блн. дол. для спорудження сховищ. Пропонують і свої технології з переробки радіоактивних відпадків, але під умовою, що Україна прийме частину їхніх радіоактивних речовин.

Цю пропозицію вивчають, але тут є складність: на Заході токсинні та радіоактивні речовини не розділяють, бо вони багато в чому схожі. Проте радіоактивні речовини з часом знешкоджуються, а хемічні — ні. Українська сторона не може погодитися на завезення в зону відчуження хемічних речовин. Отож питання інвестицій не вирішено, радіяційні речовини далі забруднюють чимало територій, смертність зростає, народжуваність падає. Правда полягає в тому, що „чисті" території практично не відрізняються від отруєних радіяцією, отже рятувати треба всіх мешканців, а для цього, на думку фахівців Інституту соціології, треба змінити всю післячорнобильську державну політику.

Затримка американської допомоги Гаїті утруднює стабілізацію

Порт о Пренс, Гаїті. — Минулої п'ятниці, 26-го квітня, остання американська військова частина була виведена з Гаїті, залишаючи цю країну під опікою виключно миротворчих військ Організації Об'єднаних Націй. З цього приводу ЗСА припинили більшість своєї економічної допомоги для Гаїті, яку ще до недавна всі уважали одним із найкращих прикладів закордонної політики Уряду президента Билла Клінтона.

Все це з уваги на закон, спонзорований сенатором Робертом Долом, в якому сказано, що поки уряд Гаїті не матиме будь-яких розв'язок на недавні вбивства громадських діячів, то половину із призначених 85 млн. дол. допомоги буде затримано.

Офіційні чинники Гаїті твердять, що ЗСА вимагають від їхньої новоствореної поліції неможливих до здійснення вчинків і при тому не допомагають їм у потрібних дослідженнях тих вбивств. Ця поліційна одиниця не має достатнього вишколу для того, щоб провадити того роду кримінальні дослідження. ЗСА свідомі цієї існуючої ситуації, то як вони можуть такі вимоги ставити та пов'язувати їх

(Закінчення на стор. 3)

Рух закликав Уряд скореґувати відносини з Білоруссю

Київ. — Народний Рух звернувся до керівників України переглянути відносини з Білоруссю у зв'язку з тим, що міліція побила у Мінську 26-го квітня учасників чорнобильської маніфестації, згідно з повідомленням УНІАР.

„Народний Рух України закликає Президента, Уряд, та ВР України скореґувати відносини з офіційним Мінськом, аж до відкликання амбасадора в Білорусі та бойкоту Україною міжнародних заходів з участю диктатора Лукашенка або його представників", — сказано в заяві НРУ.

„26-го квітня у Мінську озброєні загони антинародного режиму під орудою Лукашенка по звірячому розправилися з учасниками жалобних заходів, — говориться в заяві. — Чорнобильські маніфестація і віче, що стихійно перетворилися на сплеск народного гніву проти зрадницької політики керівної кліки та етноциду білоруської нації, зібрали майже стотисячну громаду".

Далі в заяві підкреслено, що міліція „за наказом керованого з Москви так званого 'білоруського президента'" била кийками і труїла газом мирних громадян. В результаті, було скалічено десятки невинних осіб.

„Про те, що це була брутальна розправа з народом свідчать жорстокі побиття народних депутатів, політичних і громадських діячів, журналістів, — сказано в заяві. — Серед постраждалих — Павел Знавець, Олександер Дабравольський, яких, усупереч депутатському імунітетові, утримували під арештом, перший голова ВР незалежної Білорусі Станіслав Шушкевич, польський журналіст Цезарій Галінський, кореспондент радіо „Свобода" Едвард Тарлецький, кореспондент російського телебачення Леонід Свірідов".

Всього ж за підрахунками Білоруського Народного Фронту заарештовано понад двісті осіб.

Згідно із заявою НРУ, серед затриманих було 17 українських громадян, включно з рухівцями. День раніше в потягу Київ—Мінськ спецслужби Білорусі затримали ще 12 українських громадян, у тому числі депутата України Юрія Тиму.

Як зазначено в заяві, „протягом місяця це вже третє широкомасштабне збройне придушення білоруського народу, пов'язане з протестами проти внутрішньої окупації Білорусі. Деспотичний агресивний режим Білорусі вдався до нещадного терору проти народу, що бореться за право жити в незалежній і демократичній державі".

Крім керівників України, НРУ закликав також уряди всіх европейських держав дати належну оцінку подіям в Білорусі.

В Україні

УКРАЇНСЬКО-ЯПОНСЬКА СПІВПРАЦЯ ПОЖВАВЛЮЄТЬСЯ

КИЇВ. — Віцепрем'єр-міністер України Анатолій Кінах зустрівся з амбасадором Японії в Україні Сьоджі Сеуджавою. Під час розмови сторони відзначили, що товарообіг між двома країнами збільшився наполовину після відвідин Л. Кучмою Японії. Тепер японська сторона готується до нового пожвавлення економічної співпраці.

ВИЙШЛИ НОВІ ПАМ'ЯТНІ МОНЕТИ

КИЇВ. — Національний Банк України 25-го квітня випустив дві нові пам'ятні монети — „Десятиріччя чорнобильської катастрофи" номіналом два мільйони карбованців і номіналом 200,000 крб. Двомільйонова монета вуготовлена з срібла 925 проби, а монета, що коштує 200,000 крб. виготовлена з мідно-нікелевого сплаву.

У КРИМУ 6-ТЕ ТРАВНЯ Є ДНЕМ КОНСТИТУЦІЇ

СИМФЕРОПІЛЬ. — Верховна Рада Автономної Республіки Крим більшістю голосів ухвалила рішення вважати день 6-го травня Днем Конституції Криму. Виконуючий обов'язки прокурор автономії Зіновій Тесак, виступивши на тому ж засіданні сесії кримського парляменту, зазначив, що святкові дні встановлюються керівництвом держави, тому він змушений буде звернутися з протестом до Верховного Суду України.

КОНКУРС ДИТЯЧОЇ ПІСНІ

ОДЕСА. — Тут Спілка Композиторів України та Обласне управління культури організували всеукраїнський конкурс дитячої пісні, присвячений 100-річчю з дня народження відомого українського композитора Віктора Косенка. Конкурс проходитиме в два етапи — у травні і червні. Заяви приймалися до кінця квітня. Переможців очікують одна перша нагорода, дві других, три третіх і п'ять заохочувальних грошових нагород з врученням відповідних дипломів.

УКРАЇНСЬКІ АЕС НЕ ОТРИМУЮТЬ ЯДЕРНОГО ПАЛИВА

КИЇВ. — Секретар Ради національної безпеки при Президенті України Володимир Горбулін сказав, що Україна дотримується пляну вивезення ядерних боєголовок до Росії, а Росія в першому кварталі цього року не відправила в Україну жодного транспорту з паливом для атомних станцій, що мала зробити згідно з тристоронніми Українсько-російсько-американськими домовленнями. Це питання мало обговорюватися на конференції у Москві керівників „великої сімки з Росією", але його зняли з порядку денного.

У КРИМУ ВІДКРИТО ОБ'ЄДНАНЕ БЮРО ОБСЕ І ООН

СИМФЕРОПІЛЬ. — Тут відкрито об'єднане бюро Організації з безпеки і співпраці в Европі (ОБСЕ) та Організації Об'єднаних Націй (ООН). У церемонії взяли участь: віцепрем'єр-міністер України Василь Дурдинець, заступник генерального секретаря ООН Рафіюддін Ахмет, постійний представник ООН в Україні Стівен Бравн, постійний представник Президента України в Криму Дмитро Степанюк, керівники кримського парляменту й уряду, а також представники амбасад Норвегії, Канади, Греції та Італії в Україні. Місія ООН брала активну участь в пошуках донорів для програми інвестування та розвитку Криму. Програму підтримали 17 міжнародних організацій і 25 країн.

ДЕЯКІ УКРАЇНСЬКІ ГРОМАДЯНИ ОТРИМАЮТЬ ПОЛЬСЬКУ ПЕНСІЮ

ЛЬВІВ. — Генеральний консул Польщі у Львові Томаш Леонюк зорганізував складання списків мешканців західних областей України, які до 1939 року були громадянами Польщі, а під час Другої світової війни служили у польських військових формаціях. Тепер вони мають право на отримання пенсії від польського уряду в сумі 20 дол. на місяць. Уже зібрано документи на 270 осіб, а всього передбачається зібрати близько 3,000 пакетів документів.

ЗАГРОЗА ПОВЕНІ НАСТУПАЄ НОВОЮ ХВИЛЕЮ

КИЇВ. — Штаб цивільної оборони повідомив, що друга хвиля повені підняла до максимального рівня воду в ріках Псьол, Прип'ять, Десна і Сейм. Перевищення критичних позначок відзначено і в Сіверському Дінці, Горині та Стирі. На решті рік вода почала поволі спадати. У воді перебувають 243 будинки Рівненщини і Харківщини. Повінь пошкодила очисні споруди, тому в Кременчуку, Світловодську, Олександрії, Кам'янці та Кіровограді зменшено постачання води.

ОДНОГО БАНКУ СТАЛО МЕНШЕ

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ. — Тут за рішенням Національного Банку України припинено діяльність акціонерного комерційного банку „Аґрос". Приводом для цього стало надання чиновниками банку недостовірних даних, на підставі яких банк зареєстровано і зформовано статутний фонд. Насправді ж банк провадив шкідливу діяльність, що загрожувало інтересам вкладників.

Соціялісти створили ще одну партію

Київ (Р. Р.). — Тут з ініціятиви народних депутатів українського парламенту Наталі Вітренко та Володимира Марченка створено Прогресивну Соціялістичну Партію України. В установчому з'їзді взяли участь сім делегатів, які представляли інтереси 1,492 громадян із 19-ох областей України, що так само, як Н. Вітренко та В. Марченко не згідні з політикою Соціялістичної Партії України, очо-люваної Олександром Морозом. Не підходить їм і політика Соціял-Демократичної Партії України, очолюваної Юрієм Буздуганом. Вони вважають, що єдиний шлях для врятування соціялізму — це створення Прогресивної Соціялістичної Партії України. Очолила партію Н. Вітренко, а В. Марченко — її заступник.

З'їзд ухвалив резолюцію, у якій конституційний процес названо „антинародним". Метою партії проголошено боротьбу за безплатну освіту, лікування, закріплення державної власности на землю і надра, боротьба за народовладдя і збереження системи рад. У зверненні до трудівників закликається боротися за свої права, за побудову соціяльно справедливого суспільства, за основи народовладдя, які сповідував Ленін.

Виступивши на з'їзді, соціялист Сергій Киящко сказав, що найближчі місяці стануть періодом „гострої політичної боротьби" у зв'язку з прийняттям нової конституції України: „Грубому тискові Президента ми можемо протиставити єдність дій".

Як уже інформовано, в Україні було дві Соціял-Демократичні Партії України. Одну очолював Василь Онопенко, другу Юрій Буздуган. Тепер вони об'єдналися в одну. Об'єднавчий з'їзд відбувся в Полтаві 27-го квітня. За задумом керівників, об'єднана СДПУ має стати правонаступницею всього соціял-демократичного руху в державі. На з'їзд прибули 207 делегатів від 22 областей. Однак СДПУ не належить

(Закінчення на стор. 3)

Ціни на бензину зросли драстично

Вашінґтон. — Останнім часом ціни на бензину значно зросли в цілій країні, що викликало загальне невдоволення, зокрема з наближенням літнього вакаційного сезону. Щоб якось цьому зарадити, чи радше показати виборцям у цьому році президентських виборів, що його це дуже турбує, президент Билл Клінтон у понеділок, 29-го квітня, повідомив, що Уряд ЗСА пустить на ринок 12 млн. барилок із стратегічних нафтових резерв. Крім того Президент звернувся до Гейзел О'Лірі, секретаря Департаменту енергетики, щоби до 45днів розслідила точні причини цього раптового підвищення цін на бензину.

Право на такий крок Президент отримав минулого тижня від Конгресу, як один із можливих заходів у зменшенні державного дефіциту. Одначе використав це у цьому випадку, бо це раптове підвищення бензинових цін стало важливим політичним спірним питанням, спеціяльно коли сенатор Роберт Дол, керівник сенатської більшости, звернувся листовно до Президента, щоб він зліквідував ним запроваджений у 1993 році 4.3-центовий податок на бензину.

Аналітики уважають, що цей крок Президента є більше політичною показухою, як справжньою можливістю зарадити зростові цін бензину, бо 12 млн. барилок є тільки краплинною в морі — одноденним запотребуванням країни, що не матиме будь-якого впливу на зменшення цін.

Проходить виставка в чеській амбасаді

Київ (Р. Р.). — Тут у приміщенні Амбасади Чехії в Україні відкрито виставку Марії Приймаченко. Яскраві квіти, казкові птахи, дивовижні звірі виразно символізують український народний дух. Зображені нею символи світлі, перспективні та оптимістичні.

Малярка мешкає на межі із чорнобильською зоною відчуження, тобто, в радіяційно забрудненому місці. Вона своїм могутнім талантом передбачила страшну деформацію в природі.

Світ у її картинах величний, грізний і водночас беззахисний перед лихом. Але картини світяться надією, що життя переможе.

В АМЕРИЦІ

У ЗСА З ДІЛОВИМИ ВІДВІДИНАМИ перебуває прем'єр-міністер Ізраїлю Шімон Перез, який зустрівся з президентом Биллом Клінтоном та іншими урядовими особами. Використовуючи його перебування у Вашінґтоні, ЗСА повідомили , що допоможуть Ізраїлеві спорудити самооборонну систему проти балістичних і реактивних ракет . Згідно з договором між прем'єр-міністром Ізраїля та секретарем Департаменту оборони ЗСА Вілліямом Перрі, Ізраїль отримає негайно повідомлення американських сателітів, якщо будь-хто з його сусідів запустить свої ракети в його напрямку. Уряд Ізраїля вже від довшого часу намагається отримати від ЗСА саме таку допомогу вчасної перестороги.

АМЕРИКАНСЬКА АСОЦІЯЦІЯ пенсіонерів зі своїм 33-мільйоновим членством є однією із найбільш потужних і впливових громадських організацій в країні. За підтримку цієї організації сьогодні старається не один із політиків країни, зокрема у цьому році президентських виборів. Крім того, підтримку цієї організа-ції намагаються здобути також інші не політичні установи та підприємства, зокрема всякі забезпеченеві організації. Тепер ця асоціяція вирішила також видавати платні дозволи на ужиття свого імени установами програм медичного забезпечення. З приходів цих дозволів, матимуть потрібні фонди на видатки адміністрування, своїх публікацій та іншої діяльности на користь своїх членів.

У СВІТІ

В НЕДІЛЮ, 28-го квітня, в невеликому курортному місті на австралійському острові Тасманія сталася трагедія, якої країна ще не переживала за всю свою історію. Озброєний автоматом 29-річний злочинець напав на кав'ярню, де відпочивали туристи. У висліді вбито 32 і поранено 18 осіб. Серед жертв є жінки і діти. Поліції вдалося заарештувати терориста. Незадово до початку кривавої акції він викрикував погрози і нецензурні слова на адресу туристів, які нібито заважають нормальному життю міста. Туристів на Тасманії приваблюють руїни давніх споруд і тюрма Порт Артур, куди в середині минулого століття посилали з Великобританії в'язнів на вічну каторгу.

РОСІЯНКА Надежда Чайкова стала 15-ою жертвою серед журналістів, які загинули під час російсько-чеченської війни. Вона належала до тих небагатьох росіян, які обстоювали права чеченського народу на свободу і незалежність. Є багато документальних свідчень, які дозволяють зробити висновок, що Надежду вбили російські військові. Вона давно була певна, що її чекає саме такий кінець, тому перед останнім від'їздом до Чечні залишила друзям таку записку: „Я, Чайкова Н. В., заявляю, що у випадку моєї смерти або поранення вся відповідальність лягає тільки на російську армію або російські спецслужби. Так званих „дудаєвських бойовиків" прошу в цьому не звинувачувати".

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, NJ 07302.

Svoboda: (201) 434-0237; Fax: (201) 451-5486. UNA: (201) 451-2200

Soyuzivka UNA Estate: 216 Foordmore Rd., Kerhonkson, NY 12446 (914) 626-5641, Fax (914) 626-0180, e-mail: unaestat@travel.ios.com

Передплата на рік $100.00, на півроку-$60.00. Для членів УНСоюзу $75.00 річно, на півроку-$40. За кожну зміну адреси-$1.00. Чеки і "money" orders" виставляти на "Svoboda".

Головний редактор: Зенон Снилик

Second Class Postage paid at Jersey City, NJ

Кінець бюджетної кризи

Наші читачі пам'ятають, як ще три—чотири місяці тому американська преса не переставала писати про бюджетну кризу, в якій опинилася країна. Хоч новий фінансовий рік почався 1-го жовтня, федеральний бюджет так і не був затверджений і ніхто не міг передбачити, коли „високі сторони" — президент-демократ Билл Клінтон і республіканці — прийдуть до компромісу. Сотні годин переговорів, телефонічних дзвінків, обговорення різних варіянтів нічого не дали. Країна продовжувала жити без бюджету, тобто в борг, на тимчасові асиґнування, які також треба було вибивати з великим трудом.

Перший симптом бюджетної кризи дав про себе знати в листопаді і тривав всього тиждень. У грудні криза тривала втричі довше. Тоді припинили працю десятки установ, а понад 280,000 федеральних службовців змушені були піти у відпустку. Правда, середній американець цієї кризової ситуації, зв'язаної з відсутністю бюджету, майже не відчув. Адже середній працездатний американець живе у світі приватної власности, і з федеральними установами зв'язаний лише на випадок крайньої необхідности. Постраждали від бюджетної кризи утриманці держави всіх видів — від пенсіонерів до клієнтів велферу, всі ті, кому раз на місяць приходять чеки, а їх не було кому виписати і вислати. Постраждали американці, які збиралися їхати за кордон — видача пашпортів тимчасово була припинена. Постраждали чужинці, які плянували приїхати до Америки, — консуляти припинили приймати аплікації і видавати візи.

Почався конфлікт із-за того, що Уряд, який тратить більше грошей, ніж їх надходить у державну скарбницю, вирішив, що треба негайно вживати заходів — протягом наступних семи років збалянсувати федеральний бюджет, бо державний борг з року в рік зростає як снігова лявіна. Якщо, наприклад, у 1942 році він становив 100 більйонів долярів, то за півстоліття зріс до 4 трильйонів, а в 1996 році борг досягне 5 трильйонів долярів. Уряд нарешті зрозумів, що так далі господарювати не можна: якщо не вжити негайних заходів, то країна опиниться на грані банкрутства. І тоді ті, кому народ доручив керувати державою, заговорили про збалянсований бюджет — боротьбу з дефіцитом. Сказати легко, але як досягти цього, за рахунок чого? Можна б підвищити податки, зменшити фінансування на оборону, освіту, врізати виплати на соціяльні програми. Однак всі ці заходи були відкинуті, бо вони не вирішували проблеми. Підвищення податків, наприклад, привело б до загальмування економічного зростання країни.

Республіканці подали законопроєкт про збалянсований бюджет, але Б. Клінтонові він не сподобався і він наложив вето. Потім Президент запропонував свій варіянт збалянсованого бюджету. Оба варіянти значно відрізнялися один від одного. Республіканці, наприклад, пропонували зменшити федеральні програми на охорону здоров'я, а Б. Клінтон відстоював збільшення видатків на медичне обслуговування пенсіонерів і бідних. Зрозумувши, що республіканський Конґрес і демократичний Білий Дім не зможуть знайти золотої середини і досягти згоди, сторони вирішили відкласти справу бюджету до ліпших часів. „Ще недавно я вважав, що компромісу можна досягти, — сказав тоді спікер Палати Репрезентантів Нют Ґінгріч, який був однією з головних дійових осіб у переговорах. — Тепер є всі підстави сподіватися, що справу бюджету вирішуватимуть виборці у листопаді на президентських виборах". Такої ж думки був і Президент, друга зацікавлена сторона: „Ми повинні висунути питання про бюджет на суд виборців". Здавалося, що справа про збалянсований бюджет стане однією з головних у передвиборчій кампанії і її вирішать виборці 5-го листопада. Якщо вони згідні з Б. Клінтоном, то залишать його у Білому Домі на другу каденцію і виберуть демократичний Конґрес. Якщо ж згідні з республіканцями, проголосують за Роберта Дола і залишать Конґрес під контролею Республіканської партії.

Цими днями Палата Репрезентантів схвалила законопроєкт про фінансування федеральних установ до кінця 1996 фінансового року. Б. Клінтон підписав цей законопроєкт зразу ж після того, як його свалив Сенат. „Здійснення цієї ініціятиви приведе до скорочення бюджетного дефіциту і допоможе нам залишитися на шляху, що веде до збалянсованого бюджету", — сказав Президент. Таким чином, закінчилася бюджетна криза, що тривала сім місяців і спричинила багато неприємностей як республіканцям, так і демократам.

Володимир Звіглянич

ДІЙСНІСТЬ ПІСЛЯ СНД: ЛЕКЦІЇ ДЛЯ ЗАХОДУ ТА УКРАЇНИ

СНД немовби повторює долю СССР тепер, коли привид СССР та „нової конфедерації" знову виринув з небуття. Підписання договору про „спільноту" Росії та Білорусі 2 квітня фактично означає утворення як мінімум трьох геополітичних конфіґурацій на терені колишнього Совєтського Союзу, тим самим ставлячи під сумнів доцільність та саму суть існування СНД.

Першою є країни Балтики, які не належать до СНД і ніколи (щонайменше у найближчій перспективі) не увійдуть ні до яких „конфедерацій" та „союзів", де була б Росія. Їхньою метою є якнайшвидше входження до Евро-Атлантичних структур (НАТО та Евросоюз).

Другою є СНД, яка приречена на розкол, коли дехто з її членів буде „більш рівним, ніж інші" завдяки їхньому включенню до „реального союзу" з Росією, а це Казахстан, Киргизстан, Білорусь. Це автоматично перетворює СНД на „ілюзорний союз" (яким, до речі, вона і була на практиці) і робить її дальше існування недоцільним.

Третьою є „новий союз-конфедерація" зі збереженням позірного суверенітету та керівництва через наддержавні органи управління під домінуванням Росії. Прототип такого уряду був розголошений Олександром Лукашенком під час його переговорів у Москві з Єльцином та Черномирдіном 22-23-го березня: спільна Верховна Рада, утворена з президентів, прем'єр-міністрів та голів парляментів з обох держав, а також „міжпарляментарна асамблея", утворена з членів відповідних парляментів.

Участь деяких країн СНД у плянованій „конфедерації" чоритьох або „спільноті" Росії і Білорусі надасть їм можливість отримати кредити під певні програми та звільнить керівників таких країн як Білорусь чи, скажімо, Таджикістан, від відповідальности за жалюгідний стан економіки та життя людей там.

Для Москви входження у після-СНДівський простір є засобом ствердження своєї ролі як реґіонального гегемону, пом'якшення психоемоційного болю населення, викликаного розпадом совєтської імперії й кризою національної ідентичности, а також спротиву плянам поширення НАТО на схід.

Разом з тим співіснування однієї надпотуги, якою є Росія, і кількох значно слабших країн у рамках однієї „конфедерації", „спільноти" тощо, містить у собі потенційну небезпеку перетворення цього угруповання на гегемонію, утворену мирним та добровільним шляхом, у якій мілітарні та економічні можливості одного члена багаторазово перевищують об'єднані можливості всіх інших членів.

Лекції для Заходу

Для Заходу виникнення після-СНД як геополітичної реальности містить декілька висновків:

— сказавши „ні" поверненню до СССР як до союзу, заснованого на насильстві та беззаконні, неможливо заплющувати очі на те, що після-СНДівські угруповання можуть перетворитися на щось подібне на „добровільну" гегемонію. Проблема полягає власне не стільки у тому, як саме був утворений після-СНДівський союз — добровільно чи насильницьким шляхом (а комуністи досі говорять лише про „добровільність" відтворення СССР) — скільки у тому, яка його сутність — демократична чи гегемоністична, авторитарна. Пригадаймо, що СССР, згідно з його Конституцією, був добровільним союзом, відкритим для інших країн, але по суті це була тоталітарна імперія. Не можна виключати, що „добровільна гегемонія", яка виникає на наших очах, містить у собі потенційно найбільшу загрозу демократії тим, що веде до створення демократичних за видимістю і авторитарних за суттю, квазідержавних утворень з розмитим розумінням законности, неясними механізмами створення керівних органів, підміни принципу виборности і репрезентативної демократії — призначенням. Це, до речі, вже відбувається з керівними органами нових „конференції" та „спільноти", де наддержавні органи, утворені недемократичним шляхом, приймають рішення, що мають силу прямої дії стосовно керівних органів на місцях — у республіках, — що були обрані демократично. Це й становить суть „добровільної гегемонії", коли конститутивні частини спільноти добровільно зрікаються частини демократичних повноважень або свідомо заплющують очі на порушення принципів демократичности та національного суверенітету, і віддають владні повноваження наддержавним органам, де провідну ролю відіграє природний гегемон, що панує в наслідок обставин, які склалися, або всіляко використовує на свою користь перевагу в економічних, військових галузях, а також у демографічному сенсі. Якраз Росія відіграє ролю такого гегемону тепер, якраз з таким складним утворенням і має справу Захід. Покищо останній не знайшов адекватних засобів аналізи та реакції на такі нетрадиційні геополітичні утворення на терені колишнього СССР.

— Росія не мусить почуватися ізольованою від процесів Европейської інтеґрації, до якої її колишні східньоевропейські сателіти залучаються дедалі інтенсивніше. Разом з тим Заходові слід робити наголос на тому, що після-СНДівські конфіґурації аж ніяк не можуть витлумачуватися Росією як бар'єри на шляху входження певних країн до Евро-Атлантичних структур. Також мусить бути абсолютно очевидно, що з „трьох Европ", про які держсекретар ЗСА Воррен Кристофер говорив у Празі 20 березня ц. р., Західня, Центральна та Східня, — шлях Росії до західньоевропейських структур пролягає через розвиток її вільних та рівноправних контактів з країнами Центральної Европи, а не в наслідок встановлення „вийняткових" відносин чи з НАТО або з Евросоюзом, не кажучи вже про абсолютне виключення надання Росії якогось права „вето" стосовно долі третіх країн.

— Захід повинен бути готовий до нетрадиційних форм втручання Росії до внутрішніх справ суверенних держав, таких як культурна експансія, включаючи освітянський експансіонізм, мовну політику, а також „етнізацію" закордонної політики стосовно країн т. зв. „ближнього зарубіжжя". Це означає, що перегляду підлягає саме поняття „втручання", яке вже не зводиться виключно до насилля.

— Захід також мусить бути готовим до взаємодії з трьома геополітичними конфіґураціями на терені колишнього СССР, з різнонаправленими цілями та баченням Заходу та його дій.

— З цих трьох конфіґурацій Балтія та Україна становлять для Заходу та ЗСА найважливіші у стратегічному відношенні країни з точки зору обмеження будь-яких зусить Росії (добровільно чи в інакший спосіб) відновити домінування у Східній Европі. Подорожуючи до Києва невдовзі після скасування російською Думою Біловезької угоди про розпад СССР, Воррен Кристофер наголосив, що „Україна є дуже важливим партнером ЗСА", незалежною та суверенною державою і будь-які односторонні спроби змінити її статус „мають бути відкинуті міжнародним співтовариством".

Лекції для України

Під час своєї зустрічі з Ворреном Кристофером у Києві 19 березня Президент Леонід Кучма підкреслив, що „тепер Україна, як ніколи, потребує політичної стабільности". З цього випливають декілька важливих лекцій для України:

— майбутнє політичної стабільности України пов'язане з країнами, що поважають писані закони і змінюють їх тільки у законний спосіб, а не виходячи з диктату політичних примх.

— Українська політична стабільність залежить також від її відносин з тими країнами, які не розглядають підсилення України як виклик власній небезпеці.

— З цього випливає, що Росія не може бути принциповим стратегічним партнером для України. Досі Росія — як засвідчило недавнє рішення Думи про Біловезьку угоду та фактичне утворення нового союзу всередині СНД — почувається непевно з дотриманням писаних законів і змінює їх у зв'язку з політичними обставинами. Будь-яке потенційне підсилення політичного, економічного або культурного становища України буде розцінюватися Росією як виклик власній національній ідентичності та уявленню про себе. Політичне майбутнє України в Европі з тими країнами та структурами, які зможуть полегшити виникнення ринкової демократії, а не з Росією або у примарному „евразійському" просторі. У той же час Росія може розглядатися як принциповий економічний партнер України, доки вона розвине свою високотехнологічну промисловість, здатну до виходу на міжнародні ринки.

— Стратегічна втрата Білорусі як Заходом, так і Україною мусить привернути їхню увагу до тих країн, які разом з Україною можуть протистояти будь-яким зусиллям Росії відновити панування у Східній Европі. Контакти України з країнами Балтії та Скандинаві, разом з країнами Вишеградської групи, перетворюються на першочергові стратегічні пріоритети у реґіоні.

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ

Теодор Терен-Юськів

Добродійний концерт Українського Музею у Ню Йорку

Задум Музею збільшити фонди на розбудову нової будівлі слушний, похвальний, але день запляннованого концерту 31-го березня ц. р. був у великій мірі непригожим, невдалим. Звичайно, усіх імпрез, які назбирались у тому часі, Музей не міг передбачити, проте вже недалекий Великдень повинен був насторожити ініціяторів, щоб концерт перенести на інший час. Крім цього, люди, яких обходять дещо ближче справи Музею, запитували: чому в малій, чужій і дорогій залі, в Меркін голл? Адже наш Музей потребує кожного доляра із продажу білетів. Чому платити дорого за малю залю, яку ще і неможливо заповнити зацікавленими. Тут Народний дім міг би прислужитися громадсько-культурницькій справі куди корисніше.

Все таки гаразд, що хоч концерт випав у цілому бездоганно, успішно. Тихою, а дальше і голосною сенсацією була дискретна поява на залі патріярха наших композиторів Миколи Колесси зі Львова. А прибув він недавно із України. В другій частині концерту розрадувана публіка привітала його щирими оплесками після виконання його композицій „Прелюд" і „Контрасти" із сюїти „Картинки з Гуцульщини" у виконанні пяніста Миколи Сука.

Програма концерту розпочалась мелодійним і вдячним „Тріо фіс-моль" Гайдна у виведенні новоствореного ансамблю „Нове американське тріо". У його складі — Петро Криса, син Олега, перша скрипка, Рахеля Люїс-Криса, дружина Петра, віольончеля, і Вячеслав Бакіс, піяніст із Києва. Здавалося, що піяніст під час гри був інколи дещо заголосний, але в цілому тріо випало гарно. Було навіть бажання почути і дещо більше, однак довжина програми не сприяла цьому.

У 70-ту річницю від дня народження композитора Ігоря Соневицького оперовий співак, баритон Олег Чмир при фортепіяновому супроводі піяніста Володимира Винницького проспівав нову ліричну пісню Соневицького „Вже день" до слів В. Симоненка. Пісню сприйняла публіка оплесками, як для співака, так і для творця пісні, який уклоном подякував оплескуючим. Дальше О. Чмир, якого імени не можна ще чомусь дошукатись у новій енциклопедії „Митці України", виконав відому, веселу арію з опери Россіні „Севільський цирульник", при тому самому віртуозному супроводі. Ця арія голосово і технічно дуже вимоглива. З виконанням співака можна би погодитися, якби перед закінченням він не позволив собі на павзу, якої у партитурі немає. Голос його сприйнятливої барви, тільки у фортіссімо зраджує деяке розбиття голосу, що походить із великого форсування. Отже, належало б уникати руйнівної навички. Дуже реклямована деякими нашими людьми деклияматорка Світлана Ватаманюк просто розчарувала. Її деклямація була виголошена чітко, але виявилась сухою, бездушною, без глибшого переживання. Ми з тугою згадуємо деклияматорку з Києва, яка кілька літ тому виступила тут із трьома різними вечорами, унікальними завдяки мистецькому рівневі, коли насправді ожила леґендарна Маруся Чурай. Її вечори пригадали нам навіть неповторного декляматора Ю. Ґеника-Березовського.

На закінчення першої частини концерту піяніст В. Винницький заграв Шопенівську „Фантазію ф-моль", тв. 49. Можна дещо сумніватися, чи наш симпатичний музика був того дня у найкращій своїй формі, та все таки ми з приємністю слухали його чулої гри. Одне тільки він мусить тямити: не занедбувати найсвітлішої прикмети свого піянізму — піяніссімо, довжелезного, як у незрівняної еспанки А. де Лярроча.

Приємною несподіванкою був виступ гарної білявки, кольоратурного сопрано з Одеси Людмили Джой (чи не псевдо?). Людмила виконала Кос-Анатольського „Лукашеву сопілку" та знову славетну арію із „Цирульника" Россіні, якою хизуються і меццо-сопрано. Обидва твори сповнені кольоратурного фразування, яке співачка вивела не тільки чисто, але навіть переконливо. Барва її голосу принадна, а щодо сили, то як на кольоратурне сопрано, навіть потужне. Динамічний супровід був у руках В. Бакіса. Про точку, присвячену М. Колессі, вже згадано, лише належить додати, що піяніст М. Сук ще виконав „Етюд ф-моль" Ф. Ліста. Він віддав його з великим розмахом і драматизмом, чим викликав гучні оплески вдячних слухачів.

(Закінчення на стор. 3)

Григор Кузьма

ЧОРНОБИЛЬСЬКА КАТАСТРОФА

(Хронологія розвитку катастрофи)

II

Від 27 квітня 1986 року до 10 травня військові гелікоптери скинули на пошкоджений реактор коло 5,000 тонн сполук бору, піску, глини, свинцю, доломіту, води тощо. 340,000 військових брали участь у ліквідації катастрофи та очищенні будівель, доріг і території. Коли додати до того десятки тисяч цивільних людей-ліквідаторів, медичного, наукового та технічного персоналу, то кількість перевищить 400 тисяч. Всі ті заходи проводилися командно з московського центру, не враховуючи думок і рекомендацій українських спеціялістів, науковців та членів Академії Наук України. Вони проводилися без огляду на доцільність і небезпеку опромінення такої кількости людей і наслідків на їхнє здоров'я. Деякі заходи були недоцільні, а то й шкідливі. Так, скидання води і свинцю на горючий реактор тільки посилювали викиди радіяції в атмосферу з випаровуванням, а засипування піском доводило до збільшення температури.

В наслідок вибуху і зруйнування реактора викидалися великі кількості радіоактивних матеріялів в атмосферу. У зв'язку зі зміною атмосферичних умов великі простори були опромінені, але нерівномірно. Перша струя радіоактивности і радіоактивна хмара розділилися на дві і понеслися на північ і захід, тому міста Прип'ять і Чорнобиль опинилися між ними і зазнали спочатку меншого опромінення, інакше жертв було б значно більше.

29 квітня 1986 року напрям вітру змінився і радіяційна хмара подалася на південь, на Київ. На щастя, в цей день викиди з пошкодженого реактора були менші і місто зазнало меншого опромінення.

2-го травня викиди різко зросли, через піскову та глиняну покришку скинутого матеріялу на реактор інтенсивніше викидались продукти горіючого графіту, змішаного з частинами ядерного палива. Вітер повернув на південний захід, а відтак на захід і північ. Населені пункти по тому шляху попали в зону сильного опромінення. В Прип'яті рівень радіяції досяг 1.5 Р/годину, на території ЧАЕС реєстровано 1,000 Р/годину.

27-го квітня евакуйовано 50,000 населення міста Прип'яті, на 5-те травня евакуйовано мешканців Чорнобиля. До половини серпня 1986 року виселено з 30-кілометрової Чорнобильської зони 91,000 мешканців. В тому ж часі з населених пунктів Білорусі виселено 25,000 людей. Для працівників ЧАЕС, що були виселені з Прип'яті, побудовано нове місто Славутич, де тепер проживає коло 30,000 людей.

Сьогодні радіяційна ситуація визначається в основному радіяційною ситуацією зруйнованого четвертого енерґоблоку, його укриттям та територіяльним занечищенням радіонуклідами земель України. В укритті зруйнованого 4-го енерґоблоку ЧАЕС зберігається 180 тонн ядерних матеріялів, а це 96% передаварійної кількости. Сьогодні ядерні матеріяли є в підкритичному стані. Їх критичність могла б підвищитися у випадку їх змішання з водою, хоч та можливість мало правдоподібна при стані підвищених температур ядерної маси-ляви.

Далеко реальнішою є можливість виникнення радіоактивного пилу у висліді можливих звалів старих конструкцій в середині самого укриття або завалення верхньої частини укриття. Особливою небезпекою є вимивання водою радіоактивности і винесення її поза межі укриття у водну систему довкілля. Теперішнє укриття не є надійною і довготривалою розв'язкою безпечного захисту від радіяції зруйнованого реактора.

В лютому 1992 року Уряд України проголосив міжнародний конкурс на перетворення укриття в екологічно безпечну систему. Досі жодна з пропозицій не дає задовільної розв'язки справи. Крім того, вони такі коштовні, що Україна сама їх подолати неспроможна.

Радіоактивні матеріяли залягли на великих просторах України, 130,000 кв. км — це 20 відс. її території, занечищеної радіонуклідами. Розподіл радіоактивности нерівномірний. Найбільші концентрації — на території 30-кілометрової Чорнобильської зони. Викинені ядерні матеріяли характеризуються широкою різновидністю. Однак тепер і на близьке майбутнє головною небезпекою є стронцій-90, цезій-137 та ізотопи плутонію.

Найбільш небезпечним є стронцій-90, бо для нього немає ефективних геохемічних бар'єрів. Він мало затримується ґрунтами і швидко попавши у ґрунтові води, виноситься у водоймища і водну систему Дніпра. Цезій-137 становить 90% територіяльного занечищення радіонуклідами. Але цезій добре затримується глинистими мінералами та гумусом. Темпи його міґрації повільні, що дає деякий час для дослідів і розроблення заходів проти його поширення в екологічний простір. Період його піврозпаду 30.2 року. Ізотопи плутонію, період пів-

(Закінчення на стор. 3)

Едмонтон в 100-річчя народження Тодося Осьмачки

У суботу вечером, 30-го березня ц.р., Українсько-Канадський Архів-Музей Алберти і місцевий Гурток книголюбів влаштували літературний вечір, присвячений пам'яті Тодося Осьмачки. Як на теперішні часи, то досить поважне число шанувальників творчости померлого 1962 року у ЗСА поета заповнило виставову залю Архіву-Музею в Едмонтоні.

„Хтось колись сказав, що літератуа і мистецтво походять від Бога. Та й Шевченко писав, 'я на сторожі коло їх поставлю слово' — говорив, відкриваючи вечір, секретар Архіву-Музею Іван Стадник. „Тодось Осьмачка жив серед нас, писав в Едмонтоні свою 'Ротонду душогубців'. Тут перекладав її на англійську мову перший посол українець до канадського парляменту Михайло Лучкович. Тут Юрій Стефаник, голова Об'єднання Українських Письменників 'Слово' в Канаді і редактор сімох збірників 'Слова' створив був Фонд Тодося Осьмачки на його утримання, а Осьмачка мав своїх приятелів і три літературні вечори", — сказав далі І. Стадник, запрошуючи присутніх оглянути під кінець невеличку документальну виставку на довгому столі перед публікою. Над столом висіли: фотографія з єдиного портрету поета роботи мистця-графіка Івана Кейвана, дві побільшені фотографії Осьмачки в колі інших поетів в Україні з 1920-их років і фотографія пам'ятника на могилі поета роботи Святослава Гординського, а на столі були його твори і листування.

Після відкриття ведучий програмою Іван Мíротенко попросив присутніх послухати голос поета, записаний на платівку 1956 року, а Лесю Петрів прочитати вірш „До вічної ночі". Потім виступив відомий поет проф. д-р Яр Славутич, який говорив про літературну спадщину Т. Осьмачки, а точніше про його стиль-експресіонізм. Яр Славутич яскраво з'ясував стиль Т. Осьмачки, починаючи від його збірки „Клекіт", через поеми „Регіт", „Сучасникам" і „Поет", повісті „План до двору", „Ротонду душогубців", „Старший боярин" і т.д. Базуючись на експресіоністичному стилі і оригінальній образності поета, д-р Славутич назвав його поетом-експресіоністом, для інтелектуального читача, зі суворим, біблійного піднесення духом, наприклад: „І хай правда росте, як під серцем у неньки дитина". На думку Славутича, поет був співцем українського села, так як і Василь Стефаник, і дуже болів стражданнями українських селян, винищуваних Сталіном. У своїй „Ротонді", у кімнаті, де все у червоних кольорах, стіни, меблі, килими, він змальовує самого Сталіна, що наказує Єжову і його катам здерти з українських селян і привласнити собі все, що тільки вони мають, а селян вбивати.

З черги юнак Іван Барщевський відіграв на акордіоні три пісні: „Взяв би я бандуру", „Реве та стогне" та „Заспіваймо пісню веселеньку". Після цього виступу, з головною доповіддю на тему „Осьмачка як людина", виступила знана в діяспорі письменниця д-р Марія Адріяна Кейван. Д-р Кейван побудувала свою доповідь на своїх власних спогадах про Осьмачку, друкованих 1963 року в „Самостійній Україні" та 1964 року в „Нових днях". Вона була добре знайома з Осьмачкою ще з переселенчих таборів у Фюссені і Міттенвальді у Баварії, де вона працювала лікаркою, в 1945-46 роках. Вона змалювала поета психічно хворим, але великою індивідуальністю і знаменитим трагічним поетом, а його життя геройсько-безкомпромісовим. У згаданих таборах Осьмачка, часом у конфлікті а таборовою адміністрацією, часто заходив до Кейванів, вечеряв з ними, читав їм свої вірші, „Молитву" і „Черницю". На її думку, поет мав більше довір'я до галичан як до українців з центральних земель, яких він підозрівав у співпраці з КҐБ. Був дуже саміт-ним. Часто залюблювався і освідчався багато молодшим за себе жінкам. Дуже жалкував за „пропавшим" своїм твором „Старший боярин", який однак зовсім не пропав, а зберігся у Юрія Стефаника, і згодом виданий. (До речі, Олена Стефаник, вдова по Юрію, була присутня на згаданому вечорі). Подеколи згадував про психушку, в якій просидів 10 літ, вдаючи божевільного. Згадував сестер і свою маму, яку дуже любив. Менше дружину і сина. Підозрівав, що дружина доносила на нього до КҐБ. Мав прекрасну пам'ять. Часто десь „пропадав" без вістки, але опісля знову появлявся. Коли в 1947 році виїхав до ЗСА, то до д-р Кейван дійшла вістка, що Осьмачка у якоїсь вдовиці сіно косить. У 1949 році Ю. Стефаник зорганізував йому літературний вечір в Едмонтоні, але Осьмачка на той вечір не пішов. Проте на літературний вечір в Едмонтоні у 1954 році, який урядили йому Стефаники і Кейвани, він не тільки прийшов, але й сам на ньому виступав. Публіка тоді сприйняла його виступ з таким ентузіязмом, що „капелюх", який пішов поміж людей після виступу, наповнився грошима. Зібрали тоді майже 300 дол. Саме за той „капелюх" поет опісля був лихий і дуже гнівався, мовляв, збирали на нього, як на жебрака. Нарікав й на „Фонд Осьмачки", що його зорганізував був Ю. Стефаник, але від допомоги не відмовлявся. Якось треба було жити, хоча жив дуже скромно. З цього „Фонду" йому завжди приходило яких 50.00 до 90.00 дол. місячно. Д-р Кейван однак спростувала поголоску, начебто поет не визнавав нікого крім Шевченка і себе, і навіть назвала поетів, яких він шанував. Коли у Кейванів народилася доня, то Осьмачка погодився був бути хресним батьком, але перед христинами „зник". Мабуть боявся відповідальности, думала д-р Кейван. В останнє Кейвани гостили поета на Свят Вечір 1957 року, а у 1958 році він виїхав назад до ЗСА і щойно 1959 року написав їм листа, що заїхав. Як відомо, 1961 року знайшли Осьмачку зі спаралізованою рукою десь у Мюнхені і повернули до ЗСА, де він і помер у вересні 1962 року.

„Я хотіла вам дати непідмальований образ Осьмачки, що знав ціну своїм творам. (В один час навіть посилав свої твори до Швеції і мріяв про нагороду Нобеля). Ми ніколи не намагалися його реформувати", сказала д-р Кейван, кінчаючи свою доповідь, „нашою потіхою була свідомість, що поет знайшов трохи приязні у наших особах і що тепло нашого родинного вогнища не раз зогрівало його, вічного мандрівника на самотньому життєвому шляху".

Після доповіді Леся Петрів знову гарно прочитала вірші поета „Присяга" і „Совість", а Діяна Мельниченко-Гевко чудово відіграла на бандурі пісні „О глибокий колодязю", „Пливе човен" і „Старовинну пісню" Станислава Людкевича. Вечір закінчено дуже оптимістичними, „Елегією" і „Прологом", які також прекрасно прочитала учителька музики і відома диригентка хору „Дніпро", Марія Дитиняк. В імені Дирекції Архіву-Музею, книголюбам, виконавцям і учасникам подякував Іван Стадник.

На кінець додам від себе, що мені цей вечір дуже сподобався, бо і я знав поета особисто.

Дійсно, як сказав хтось, мають „свою долю книжки", але ще більшу долю мають люди, зокрема такого рідкісного таланту, яким був Тодось Осьмачка, що 10 років мучився, а не пішов на звеличу-вання большевиків і не-навидів їх цілим своїм єством.

П. Саварин

Чорнобильська...

(Закінчення зі стор. 2)

розпаду яких довгий — від 88 до 24,400 років, дає більше часу для розроблення протизаходів.

Найбільш надійним методом пониження радіонуклідного занечищення ґрунтів є біологічний метод. Рослини і дерева спроможні абсорбувати 1— 3 відс. річно радіонуклідного завантаження. Культивуючи багаторічні (пареніял) рослини однорічного доспівання, наприклад, топінамбур (земна груша), можна понизити навантаження ґрунтів на 50 відс. протягом 20-ти років. Щорічний збір біомаси рослин та їх переробка на етаноль або папір, не тільки спроможна знизити радіяцію ґрунтів, але також залучити ґрунти в продуктивне виробництво їх. У виробничому процесі проводиться сепарацію радіонуклідів і їх захоронення на довголітнє збереження у відповідних збірниках.

Чорнобильська катастрофа своїми наслідками відбилася на здоров'ї і житті мільйонів людей в Україні. Її наслідки не тільки фізіологічні, вони також психологічні. Прокляття Чорнобиля доконало Совєтський Союз, покінчило з його імперсько-командною системою, манією масового ядерного озброєння, частиною якого є ядерні, графітомодеровані реактори, їх безвідповідальне оперування і експериментування, що без-посередньо довело до катастрофи.

Прокляття Чорнобиля обтяжило своїми наслідками молоду українську державу. Україна залишилася самна-сам з усіма проблемами, пов'язаними з катастрофою ґльобального маштабу. Відповідальність льокалізування її наслідків, очищення та втримання ЧАЕС, перетворення зруйнованого енерґобльоку в екологічно безпечну систему, допомога виселенцям і ліквідаторам, медична обслуга потерпілим від опромінення та постійний медичний і радіологічний моніторінґ, досліди та заходи щодо мінімалізації наслідків і багато більше проблем впали на виключну відповідальність України. Номінально 12 відс. бюджету України витрачається на подолання бід чорнобильської катастрофи. Коли додати витрати різних державних інституцій, обласних, міських, районових та приватних відомств, то ті витрати досягнуть, а то і перевищать 20 відс. бюджету країни. Ми мусимо знову і знову об'єктивно інформувати свою спільноту та міжнародне співтовариство про ґльобальні маштаби чорнобильського лихоліття.

Добродійний ...

(Закінчення зі стор. 2)

З насолодою слухали ми гри нашої віольончелістки Наталії Хоми в Лисенковім „Сумі" тв. 39, і в еспанській композиції Ґаспара Кассдо „Реквієброс" при мистецькій співгрі В. Винницького.

Закінчував концерт виступ оперового співака, баса Стефана Шкафаровського при дбайливому супроводі піяністки Оксани Прутеняк. Розпочав він свій виступ відомою піснею до слів Шевченка, муз. О. Орлова, „Бандуристе, орле сизий". Прозвучала ще раз з того ж „Цирульника" гумористична арія „Поговір" та задушевна Г. Китастого, сл. О. Підсухи, „Як давно". Співак мусить уважати, щоб знову не попасти на співацьке бездоріжжя, як оноді в Сити опері. Бо тут його голос, головно на початку, почав діставати гостре забарвлення через неправильне стискання горла. Цього треба безумовно вистерігатися, бож його власний голос — це гарнозвучний, природний інструмент. Тому співати тільки своїм власним, вільним звуком. Поза цим Стефан мистецьки росте і розвивається корисно. Доказом цього була дуже вимоглива арія, де наприкінці високий тон соль (Ґ) дуже рідко може видобути зі себе який-небудь бас. Він тим тоном пригадав нам феноменального баса українського походження Адама Дідура. Піяніссімо в піснях було досконале. Як давно підкорило ще більше публіку. А буря оплесків переконала про це кожного.

Люди, залишаючи залю, гуторили про приємний концерт і на коридорі вітали улюбленого М. Колессу, який на 93-му році життя може ще працювати для свого рідного народу.

ЧИМРАЗ БІЛЬШЕ ВПЛИВОВИХ республіканців думають, що сенатор Роберт Дол повинен анґажувати себе багато менше у праці Сенату, а може навіть і зрезиґнувати з керівника сенатської більшості, та присвятитися своїй передвиборчій кампанії. Вони уважають, що йому треба познайомитися з пересічним виборцем країни, представити свої думки щодо поліпшення державного управління та в першу чергу представити себе, щоб народ мав змогу сам вирішувати кого обрати Президентом, а не слухати заохоти професійних пропаґаторів.

В ПАМ'ЯТЬ МАЛЕНЬКОЇ ЧУДОВОЇ ДІВЧИНКИ

ГАННУСІ СВЕРСТЮК

яка померла 16-го березня 1990 р.

з великим жалем за нею складаємо 100 дол. на МЕДИЧНИЙ ФОНД ДІТЕЙ ЧОРНОБИЛЯ у Києві через 86-ий Відділ СУА.

Родина ЛАПИЧАКІВ,
Юніон, Н. Дж.

Замість квітів на свіжу могилу

св. п.

АРИСТІЇ АЛЬБОТА

яка упокоїлася 23-го березня 1996 р. і похована на українському цвинтарі св. Володимира в Оквіл Онтаріо, Канада, складаю свою пожертву в сумі 100 дол. на Фонд Допомоги Сиротам на Буковині при Центральному Об'єднанні Буковинських Українців в ЗСА та висловлюю своє глибоке співчуття дочці Оксані з чоловіком д-ром Василем Веригою та всім її внукам і правнукам.

ІРИНА ШПИТКО

В ШОСТУ СУМНУ І БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ
відходу у Господню вічність 1-го травня 1990 року
нашого найдорожчого і ніколи незабутнього БАТЬКА

св. п.

о. ЛЕВА ЛЮБИНСЬКОГО

буде відправлена заупокійна Божественна Літургія

в церкві Пресвятої Трійці, Кергонксон, Н.Й.

Про молитви за спокій душі покійного просить

РОДИНА

В ПЕРШУ НЕВИМОВНО БОЛЮЧУ і НЕЗАБУТНЮ РІЧНИЦЮ
відходу у вічність мого найдорожчого МУЖА,
дбайливого ТАТА і улюбленого ДІДА

бл. п.

БОГДАНА РОБАКА

відправляться 13-го травня 1996 р. за спокій душі його СВЯТІ ЛІТУРГІЇ в церквах:

св. Івана Хрестителя в Нюарку;
св. Володимира в Парижі;
св. Йосафата у Вінніпеґу;
в Соборі Пресвятої Родини у Вашінґтоні;
в катедрі в Лондоні;
в родинному селі Кійданцях в Україні.

Просимо згадати покійного у своїх молитвах.
У безмежному смутку:

дружина МАРІЙКА з дітьми і внуками.

В смутку і з жалем прийняли ми вістку, що 8-го квітня 1996 року відійшов у вічність наш земляк

св. п.
Полковник

ПЕТРО ВОЙНОВСЬКИЙ

командир Буковинського Куреня, голова Проводу ОУН на Буковині та Басарабії, визначний діяч Проводу Національно Визвольного Руху.

Українсько-Буковинська Громада в Канаді та колишні члени Буковинського Куреня складають щирі землячі співчуття

дружині Наталці,
дочці Оксані з чоловіком Юрієм Базилевським,
внукам та всій родині.

Замість квітів на могилу складаємо суму 100 дол. на фонд пам'ятника Буковинському Куреню в Чернівцях.

Соціялісти...

(Закінчення зі стор. 1)

до лівих сил, в той час як ПСПУ фактично внесла до лівих сил елемент розколу. Тому через два дні після її створення голова СПУ О. Мороз закликав усіх лівих до єдности. Він сказав, що „ліві повинні бути монолітними" передусім під час прийняття нової конституції.

Сприяв розколові лівих ще один соціяліст — Олександер Божко. Він очолював київську організацію СПУ, яка часто критикувала О. Мороза та його заступників. Бож-ка усунули і його місце зайняв Василь Арестов. Тоді О. Божко створив свою організацію під назвою „Трудова Україна", але він не став на шлях конфронтації, а проголосив, як і Н. Вітренко, що до „Трудової України" входять прогресивні ліві сили, які боряться за благо народу і що „Трудова Україна" є відкритою для вступу як лівих, так і правих.

Лідер комуністів Петро Симоненко також закликав виявити бойовитість під час ухвалення ключових положень нової конституції.

Мирослав Кривий

Наша Україна

Багата природа рідної Вкраїни,
Ґрунти чорноземні, зелені луги,
Повноводні ріки, моря та озера,
Підземні багатства, ліси та сади.
В наш час Україну спіткала недоля,
Чорнобиль — це наша велика біда,
Зловісна радіяція життя забирає,
Руйнує родючі луги та поля.
Але нам не треба падати в зневіру,
Усі перешкоди сміливо ламати,
Хай віра, надія, любов у серцях
Додає нам сили вперед прямувати.
Україну — Неньку світ поздоровляє,
Визнає як велику майбутню державу,
Вона напевне багатою стане
І здобуде в світі пошану та славу.
Всім необхідно у єдності жити,
Чесно працювати, творити добро,
Дбати про добробут рідного народу,
Хай з сердець щезає незгода та зло.
Вперед, рідні друзі, сміливо ідім!
Христос наша сила й Пречиста Марія,
Щоб у душах наших залишилась вічно
Любов християнська, віра і надія.

Україна, 1995.

Затримка...

(Закінчення зі стор. 1)

з так необхідною, якраз тепер економічною допомогою. Це питання публічно до ЗСА поставив Роберт Мануель, новий секретар Державного департаменту Гаїті для справ справ державної безпеки.

Затримка економічної допомоги ЗСА якраз тепер не дає змоги новообраному президентові Гаїті Рене Превалеві будь-як оновити економіку Гаїті, зокрема після трирічного міжнародного ембарґо. Все це створює ситуацію, котра в ніякому разі не допомагає новій державі стати на власні ноги економічно чи політично.

У глибокому смутку повідомляємо родину, приятелів і знайомих, що 29-го квітня 1996 р. відійшла у вічність наша найдорожча ДРУЖИНА, МАМА, БАБЦЯ і ПРАБАБЦЯ

бл. п.

АВҐУСТА ГЕРЛИНСЬКА-ТРУДІКЕН

проживши 93 роки

ПАРАСТАС у середу 1-го травня 1996 р. о год. 7:30 в похоронному заведенні Bizub-Quinlan, Клифтон, Н. Дж.

ПОХОРОН у четвер 2-го травня о год. 10-ій ранку в церкві св. Вознесіння, Клифтон, Н. Дж.

Горем прибиті:

муж — АНДРІЙ
сини — РОМАН з дружиною ЛІНДОЮ і родиною
— ВІКТОР з дружиною ІРИНОЮ і родиною
— АДАМ з дружиною ВАЛЕЮ і родиною
— ІВАН з родиною
— ВОЛОДИМИР з дружиною БАРБАРОЮ і родиною
дочки — ЕВА МОНЧУК з родиною
— ТАМАРА ГУРИН з чоловіком ФРАНКОМ і родиною
внуки і правнуки.

ЦЕНТРАЛЬНЕ ОБ'ЄДНАННЯ БУКОВИНСЬКИХ УКРАЇНЦІВ В ЗСА
ділиться сумною вісткою зі своїм членством та українською громадою, що 8-го квітня 1996 р. відійшов у вічність на 82-му році життя

бл. п.
Полковник

ПЕТРО ВОЙНОВСЬКИЙ

командир Буковинського Куреня, голова Проводу ОУН на Буковині та Басарабії, визначний діяч Проводу Національно-Визвольного Руху,

ПОХОРОН відбувся у вівторок 16-го квітня 1996 р. в українській православній церкві-пам'ятнику св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Вічна йому пам'ять!

Висловлюємо наші глибокі співчуття дружині Натальці, дочці Оксані з чоловіком інж. Юрієм Базилевським, внукам та всій родині.

Замість квітів на ще свіжу могилу покійного склали свої пожертви на Фонд Буковинського Куреня при Українському Народному Домі в Чернівцях на Буковині, Україна, слідуючі члени ЦОБУ (по $50 кожний-кожна):

д-р Тарас і Орися Новосівські, д-р Віктор Р. Григорович, Ірина Шпитко, д-р Мирослав Роговський, д-р Олександер Соколишин, Юрій Вибачинський, інж. Іван Д. Тащук, Ольга Федорів, Артиміда Никорович, Петро Григорович, Юрій Г. Джордж, Борис Онуфрейчук, Микола і Алла Григоровичі, Ігор Григорович, Андрій Григорович та Галина Ярош.

УПРАВА ЦОБУ

КАНЦЛЕР НІМЕЧЧИНИ Гельмут Коль оприлюднив у парляменті свій плян зменшення видатків на соціяльну допомогу, щоб у цей спосіб зменшити на 33 блн. дол. бюджетний дефіцит. Запропоновані Г. Колем обмеження будуть найзначнішими від часу Другої світової війни. На думку економічних дорадників канцлера, тепер Німеччина подібна на Швецію 20 років тому. „Нам, як тоді шведам, здається,що жити можна все краще, а працювати все менше. Однак це ілюзія". Після війни у країні запанувала так звана „соціяльно-ринкова" економіка, при якій капіталістичний устрій пом'якшувався щедрими програмами велферу. Тому тепер політична опозиція і профспілки категорично відкидають плян Г. Коля. Та все ж зміни мусять настати, бо хоч Німеччина залишається наймогутнішою країною Европи, в ній уже є понад 4 мільйони безробітних. Тому канцлер пропонує створювати нові місця праці за рахунок відмови від таких соціяльних привілеїв, як оплата перших шести тижнів вакацій за хворобою і оплачені державою тритижневі відпочинки в санаторіях, які відтепер надаватимуться раз на чотири, а не на три роки. Тільки цей один захід дозволить заощадити 5 блн. дол.

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редагує Омелян Твардовський

Відбиванкарі УСВТ „Ч. Січ“ перемогли вчетверте

У Чапаква, Н. Й., 31-го березня у спортовій залі місцевої середньої школи відбувся черговий, офіційний „А“-клясовий відбиванковий турнір, в якому між 10 клюбами змагалася чоловіча дружина УСВТ „Ч. Січ“. Був це шостий з черги виступ „Січовиків“ в цій серії у відбиванковому районі „Ґарден-Емпаєр“, тобто в стейтах Ню Джерзі і Ню Йорк, в якому вони вчетверте вийшли переможцями. У двох інших турнірах здобули звання віцечемпіонів. Завдяки своїм блискучим перемогам, „Ч. Січ“ займає чолову позицію у нововведеному рангуванні клюбів між 24 „А“-клясовими дружинами зґаданого району.

Технічні висліди змагань звітового турніру:

УСВТ Ч. Січ — Істерн Атлетік ВК 15:8, 14:16
УСВТ Ч. Січ — Вінстед ВК 15:7, 15:5
УСВТ Ч. Січ — Парк Словп ВК 15:4, 15:7
УСВТ Ч. Січ — Давнстейт ВК 15:9, 16:14

ПІВФІНАЛ

УСВТ Ч. Січ — Сет Мі ВК 15:9, 15:8

ФІНАЛ

УСВТ Ч. Січ — Гадсон Веллі ВК 15:9, 14:16, 15:10

Після фінальної перемоги директор турніру врочисто вручив „Січовикам“ великий Трофей, індивідуально усім відбиванкарям, переможцям спеціяльно замовлені спортові сорочинки. У складі „Ч. Січі“ цим разом виступали: Олесь Гладкий (змагун провідник дружини), Михайло Завадівський (змагун, заступник провідника), Павло Гунчак, Нестор Паславський (визначні відбивинкарі, багатократні чемпіони турнірів ЮСВБА і УСЦАК), Ігор Акіншин (вихованець Луганської Школи-Інтернату, трикратний чемпіон України і двократний чемпіон кол. СССР в складі збірної України), Віктор Кравець і Браєн Томко (обидва визначні відбиванкарі виступають в складі „Ч. Січі“ вже ряд років). Крім зґаданих в попередніх турнірах виступали Адріян Стасюк, Марко Дулин, Адріян Пенцак і талановитий юнак Олесь Брозина. В цьому складі „Січовики“ є грізним конкурентом на терені Ню Джерзі—Ню Йорку для усіх без винятку відбиванкових клюбів „А“-кляси, між якими виразно домінують.

(от)

Ювілейний шаховий турнір УСЦАК відбудеться на „Верховині“

Шахова ланка УСЦАК закликає українських шахістів Америки і Канади зарезервувати собі вже тепер дні 5-6-го жовтня 1996 р., на 30-ий чемпіонат УСЦАК, що відбудеться на оселі УБС „Верховина“ в Ґлен Спей, Н. Й. Організатор турніру УСВТ „Чорноморська Січ“, Ньюарк.

На відміну від минулого року цей ювілейний турнір триватиме на два дні. Плянується по одній годині для кожного змагуна на цілу партію, отже, партія триватиме не довше, як дві години. Передбачаємо п'ять або шість рунд швайцарською системою, де кожний грає в усіх рундах — ніхто не відпадає.

Гарантовані нагороди: 1-ша — 200 дол., для найкращого юніора нижче 18 років — 100 дол. Дальші нагороди залежатимуть від числа учасників. Деталі — у пізнішому обіжнику. Надіємося, наші шахісти гідно відзначать цей ювілей турнірів УСЦАК своєю чисельною участю.

Ланка шахів УСЦАК

Святочний привіт УСЦАК для НОК України

З нагоди нашого величного празника Воскресіння Христового, щиросердечно вітаємо усіх трудівників НОК України на чолі Президентом Валерієм Борзовим та бажаємо усім веселих і щасливих святкувань!

Ми хоч і маленька вітка українського народу тут, за океаном, в день Воскресіння Христового прилучуємося до святкувань всього нашого народу, який подібно як Христос, переніс великі страждання й державну смерть, але завдяки сильній вірі й безмежній терпеливості врешті воскресив свою незалежну державу. Для Вас в Україні, для нас на чужині сьогодні велика радість, адже відзначуючи цей Величний празник, пильно готовимося до чергового світського свята, яким буде ювілейна Олімпіяда — цим разом вже з участю спортовців незалежної України.

Сподіваємося, що та участь випаде достойно й величнo.

Христос Воскрес!
Воістину Воскрес!

За Управу УСЦАК
підписали:
М. Стебельський (голова),
Р. Пиндус (секретар),
О. Напора (фінансовий секретар),
О. Твардовський (пресовий референт)

З листів до УСЦАК

Разом зі щедрою пожертвою на Олімпійськй Фонд при УСЦАК, д-р Ірина Васинчук з далекого Тексасу написала: „Кожного разу, коли бачу на телевізії численні спортові виступи українців Баюл, Петренка, Дмитренка, Загороднюка, Медведєва, легкоатлетів і т. д., то прямо сіяю з радости! Це найбільші амбасадори України. Вони ставлять Україну на мапу. Вкінці пересічні американці вчаться географії та ідентифікують мою національність з прізвищем спортовців. Україна не є на Марсі!

За словами критика ковзанів Дика Баттона, Оксана Баюл є найбільшим мистцем в історії того спорту! Бажаю вам всім успіхів. Вдячна Україна. 5-го квітня 1996 р.“

Рочестер в допомозі НОК України

1. Чистий прибуток із зустрічі Оксани Баюл з українською громадою міста Рочестер Н. Й. — 2,538.08 долярів, переслано Ларисі Барабаш-Темпл (2-го серпня 1994 р.) 2. Переслано Ларисі Барабаш-Темпл — 1,020 дол. із пожертв зібраних між 4-им серпня і 29-им жовтня 1994 року. Пожертви зложили:

по 200 дол. — Т-во „Самопоміч“, Український Вест Сайд Клюб, Михайло Кулій;

по 100 дол.— Володимир Пилипенко, Любомир Ґалуґа, Ярема Павлович;

по 50 дол. — Микола Єйна, Роман Куціль;

20 дол.— Йосиф Ґарбовскі. 3. Список жертводавців на Олімпійський Фонд при УСЦАК, що зложили суму 2,300 дол. буде опубліковано невдовзі.

Провід УСЦАК далі заохочує прихильників спортової України висилати свої пожертви на Олімпійський Фонд при УСЦАК: 680 Сенфорд Евеню, Ньюарк, Н. Дж. 07106. Олімпійці України потребують нашої підтримки!

Спортова Школа „Чорноморської Січі“ в 1996 році

Вже проводиться реєстрацію учасників до Спортової Школи „Ч. Січі“, яка 27-ий раз відбудеться на оселі УБС „Верховина“ в Ґлен Спей, Н. Й., від 28-го липня до 24-го серпня. Як і в попередніх роках, провід Спортової Школи, підготовив цікаву, різноманітну вишкільну програму, якою будуть завідувати першорядні інструктори зі ЗСА і України.

Вишкіл проходитиме в чотирьох ділях спорту: футболі (копаному м'ячі), тенісі, плаванні і відбиванці. Потребуючі діти дістануть з федеральної програми відповідні знижки кошту харчування.

По ближчі інформації треба звертатися на адресу: Ukrainian Sitch Sports School, 680 Sanford Ave., Newark, NJ 07106.

Успішні виступи футбольних дружин „Ч. Січі“

„Ч. Січ“ — Сербський СК — 4:1

Після зимової перерви вже вийшли на відкриту площу усі футбольні дружини „Ч. Січі“. В п'ятницю, 12-го квітня, під електричним освітленням, перемогою розпочали весняний сезон футболісти першої дружини. Ця зустріч пройшла на доброму рівні. У складі „Ч. Січі“ виступило ряд молодих змагунів (Віктор Литовка, Андрій Панас, Марко Миґало, Стефан Рондос). Ґолі для „Ч. Січі“ здобули: В. Литовка — 2, П. Берецький і М. Миґало.

„Ч. Січ“ (жінки) — І. С. „Сторм“ СК (жінки) — 4:0

Вдало розпочала весняний етап футбольного сезону жіноча дружина „Ч. Січі“, яка в своїй зустрічі за першість вищої жіночої дивізії Ґарден Стейт Ліґи, перемогла своїх суперниць з клюбу „Сторм“, вислідом 4:0.

Після тієї перемоги наша дружина далі займає в показнику табелі ігор 2-ге місце.

„Ч. Січ“ (юначки) — Ферфілд СК (юначки) — 3:0

У своїх других змаганнях за першість дивізії юначок „Ліптон Сакер Ліґ“, що пройшли в неділю, 14-го квітня, „Січові“ дівчата цим разом не тільки показали гарну гру, але й зуміли виграти пристойним вислідом 3:0.

Переможні ґолі в звітових змаганнях здобули Ґординська, Дубанович і Лопез. Провідницею дружини юначок є Г. Вислоцька.

(от)

ДОПОМОЖІМ ВШАНУВАТИ ПАМ'ЯТЬ ПРОФ. СТАПАНА ПОПЕЛЯ У ЛЬВОВІ

Львівська Шахова Федерація повідомила УСЦАК, що в жовтні 1996 року вона плянує провести у Львові Міжнародний шаховий турнір на честь св. п. проф. Степана Попеля, колишнього шахового чемпіона Львова, Західної України та українців Північної Америки (УСЦАК).

На цей престижевий круговий турнір високої катеґорії будуть запрошені не тільки чільні шахісти України, але й представники інших країн, як також нашої громади з Північної Америки. Нашим репрезентантом буде майстер ФІДЕ Борис Бачинський, шахіст УСО „Тризуб“, Філядельфія, чемпіон УСЦАК 1995 року.

Очевидно, що турнір такої кляси пов'язаний з великими коштами: сам фонд нагород становить приблизно 10,000 долярів, як теж утримання учасників у Львові. Частину видатків на цей турнір покриють львівські спонзори, а на решту Львівська шахова Федерація у листі за підписами ґросмайстрів Марти Літинської та Адріяна Михальчишина, просить фінансової помочі від нас.

Хоч ми сьогодні перевантажені різними збірками на потреби України, та не можемо відмовити у допомозі Львівській шаховій Федерації — не тільки тому, що вона бажає вшанувати пам'ять одного із шахових чемпіонів нашої діяспори, але й беручи до уваги те, що Львів відновляє історичну пам'ять про особи й епоху, що були викреслені із совєтської історії спорту. Сьогодні Львів є шаховим осередком світового рівня, найкращим в Україні, тож запланований турнір матиме міжнародній розголос, а запрошення на нього представника української громади Північної Америки є ознакою справжньої співпраці Львова і діяспори.

В ЗСА збіркою пожертв на фонд львівського міжнародного турніру ім. Степана Попеля займається Шаховий Клюб ім. Попеля, що існує при українській католицькій церкві св. о. Миколая в Баффало, Н. Й., під проводом її пароха о. Мар'яна Процика. Пожертви слід висилати на адресу: Rev. Marian Procyk, 308 Fillmore Ave., Buffalo, NY 14206.

Чеки просимо виписувати на: Stephen Popel Chess Club з приміткою, що це для турніру у Львові. Прізвища жертводавців будуть подані в нашій пресі.

Закликаємо на тільки всіх шахістів і прихильників шахів, але й ширші кола нашого громадянства до щедрих пожертв, щоб допомогти гідно відзначити пам'ять славного українського шахового майстра Степана Попеля.

Ланка шахів УСЦАК

Відбулися наради УСЦАК — Делеґатури-Схід

В п'ятницю вечором, 12-го квітня, в Домі УСВТ „Ч. Січ“ відбулися чергові наради Управи УСЦАК Делеґатури-Схід, під час яких обговорено справи цьогорічних Українських Спортових Ігр Молоді. Збори відкрив і ними провадив голова Делеґатури Іриней Ісаїв. На порядку дня було в основному: вибір дати ігор, тривалість змагань (один чи два дні) та приєднання до ігор більше клюбів і молодечих організацій. Після ширшого обговорення цих питань одноголосно вирішено:

А). Старатися влаштувати цьогорічні ігри знову на спортових площах і басейні оселі СУМ в Елленвіллі, Н. Й.

Б). Змагання будуть розложені на два дні (на чергових нарадах буде вирішено, в яких ділянках спорту проходитимуть ігри в цих днях).

В). Голова і інші члени Управи зроблять старання, щоб на ігри приїхало молодь з численніших українських спортових осередків.

Г). Встановлено дату ігор на дні 10-11-го серпня 1996 року.

Після прийняття цих рішень присутні члени Управи коротко обговорили ще інші справи Делеґатури, як теж найновіші вістки зі спорту з України, після чого голова, подякувавши присутнім за участь, закрив ці наради й рівночасно повідомив, що останні сходини Управи і Проводу ігор будуть скликані у травні.

Відбудеться зустріч з акторами „Сузір'я“

Ню Йорк. — В Науковому Товаристві ім. Шевченка, 63 четверта авеню, відбудеться в четвер, 2-го травня, о год. 7-ій вечора зустріч із членами театру „Сузір'я“ з Києва, з приводу їхнього короткого перебування в Ню Йорку.

Група ця в особах Лариси Кадирової, народної артистки України, лавреатки премії ім. М. Заньковецької і артистки Театру ім. І. Франка в Києві, Сергія Джуґурди, актора кіна, театру і барда та Олексія Кужельного, заслуженого артиста України і художнього керівника театру „Сузір'я“, виступала в рамках Другого фестивалю Східної Европи з п'єсою Папи Івана Павла II п. з. „Випромінювання батьківства“.

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ТІЛЛІ ГРИЦИК член УНС Відд. 63-го Т-ва „Січ“ у Форд Ситі, Па. померла 4-го лютого 1996 року на 84-му році життя. Нар. 8-го квітня 1911 року в МекКіс Рак Па. Членом УНС стала 1948 року. Залишила у смутку дочку Наталку. Похорон відбувся 7-го лютого 1996 року на українському цвинтарі у Форд Ситі, Па.

Вічна Їй Пам'ять!

Михайло Турко, секр.

АННА ОЛІЩАК-ОНИСЬКА член УНС Відд. 178-го в Манчестері, Н.Г. померла 2-го лютого 1993 року на 70-му році життя. Нар. 1922 року в Києві, Україна. Членом УНС стала 1950 року. Залишила у смутку синів Романа і Михайла, дочок Ірену Марченко й Марину Оліщак, внуків і правнуків. Похорон відбувся на цвинтарі св. Йосифа в Бедфорд, Н.Г.

Вічна Їй Пам'ять!

Марія Беднарчик, секр.

ІВАН ФАРТУХ член УНС Відд. 147-го Т-ва ім. св. Михаїла в Аллентавні, Па. помер 4-го лютого 1996 року на 76-му році життя. Нар. 14-го жовтня 1919 року в Аллентавні, Па. Членом УНС став 1937 року. Залишив у смутку дружину Марію, синів Миколу, Андрія і Петра, сестру Юлію Коннен, внука і дві пасербиці. Похорон відбувся 7-го лютого 1996 року на укр. прав. цвинтарі св. Марії у Вайтголл, Тавншіп, Па.

Вічна Йому Пам'ять!

Секретар

АННА ЛЕВКО член УНС Відд. 320-го Т-ва Пресвятої Тройці в Балтиморі, Мд. померла 13-го лютого 1996 року на 99-му році життя. Нар. 1897 року в селі Красне, Лемківщина, Україна. Членом УНС стала 1934 року. Залишила у смутку сина Александра з внуками та ближчу і дальшу родину в ЗСА. Похорон відбувся 17-го лютого 1996 року на укр. кат. цвинтарі св. Михаїла в Балтиморі, Мд.

Вічна Їй Пам'ять!

Іван Радь, секр.

СТЕФОНУС ПИРКО член УНС Відд. 180-го Т-ва ім. Івана Франка в Акрон, Огайо помер 14-го січня 1996 року на 72-му році життя. Нар. 24-го вересня 1923 року в Бостон Тавншип, Огайо. Членом УНС став 1954 року. Залишив у смутку племінницю Варвару Калп і племінника Едварда Пирку. Похорон відбувся 18-го січня 1996 року на цвинтарі Святого Хреста в Акрон, Огайо.

Вічна Йому Пам'ять!

Ґеновефа Жеребняк, секр.

ЙОСИФ СІВІК член УНС Відд. 295-го Т-ва ім. Святого Духа в Акрон, Огайо помер 21-го січня 1996 року на 84-му році життя. Нар. 13-го лютого 1911 року в Акрон, Огайо. Членом УНС став 1940 року. Залишив у смутку дружину Мері, дочок Патрицію Романович і Юдиту Сівік. Похорон відбувся 25-го січня 1996 року на цвинтарі Святого Хреста в Акрон, Огайо.

Вічна Йому Пам'ять!

Ґеновефа Жеребняк, секр.

ОЛЬГА ЗАЯЧКІВСЬКА член УНС Відд. 42-го Т-ва ім. Т. Шевченка в Пассейку, Н.Дж. померла 27-го січня 1996 року на 81-му році життя. Нар. 1915 року в селі Біла, Україна. Членом УНС стала 1979 року. Залишила у смутку родину в Україні. Похорон відбувся 30-го січня 1996 року на цвинтарі Св. Духа в Гемптонбурґу, Н.Й.

Вічна Їй Пам'ять!

Ю. Котляр, секр.

ПЕТРО БАБИЧ член УНС Відд. 115-го в Кантоні, Огайо помер 22-го січня 1996 року на 70-му році життя. Нар. 16-го квітня 1925 року в Буенос Айрес, Арґентина. Залишив у смутку дружину Марію, дочок Олену, Любу і Оксану, внуків, Крис Торренс, Петра і Андрія Спуррір. Похорон відбувся 26-го січня 1996 року на цвинтарі Sunset Hills Memory Garden, Canton, Ohio.

Вічна Йому Пам'ять!

Секретар

АННА СЕВКАНИЧ член УНС Відд. 137-го ім. Богдана Хмельницького в Вест Істон, Па. померла 4-го лютого 1996 року на 70-му році життя. Нар. 1-го березня 1925 року в Аллентавні, Па. Членом УНС стала 1942 року. Залишила у смутку мужа Юліяна і сестру Джін Келл. Похорон відбувся 9-го лютого 1996 року на укр. прав. цвинтарі св. Марії у Вайтголл, Па.

Вічна Їй Пам'ять!

Стефан Колодруб, секр.

ВАСИЛЬ ГРЕНЕНКО член УНС Відд. 29-го Т-ва ім. Преображення Господнього в Нантікак, Па. помер 17-го січня 1996 року на 79-му році життя. Нар. 18-го вересня 1917 року в Ганновер-Нантікак, Па. Членом УНС став 1934 року. Залишив у смутку дружину Арлін, двох синів, дві сестри Мері Новачек і Елізабет Греnенко. Похорон відбувся 20-го січня 1996 року на цвинтарі Мт. Кармел в Тінафлай, Н.Дж.

Вічна Йому Пам'ять!

Ольга А. Маліщак, секр.

АНТОНІЯ ПЛЕШКЕВИЧ член УНС Відд. 372-го в Чикаґо, Ілл. померла 3-го лютого 1996 року на 92-му році життя. Нар. 1904 року в Боратині, Сокаль, Україна. Членом УНС стала 1949 року. Залишила у смутку брата Омеляна і родину в ЗСА й Україні. Похорон відбувся 8-го лютого 1996 року на цвинтарі св. о. Миколая в Чикаґо, Ілл.

Вічна Їй Пам'ять!

Секретар

МАРІЯ КАЛЮЖНА член УНС Відд. 245-го Т-ва „Запорозька Січ“ в Трентоні, Н.Дж. померла 12-го січня 1996 року на 96-му році життя. Нар. 1899 року в Україні. Членом УНС стала 1962 року. Залишила у смутку громаду укр. прав. церкви св. Юрія Переможця в Ярдвілл, Н.ДЖ. Похорон відбувся 17-го січня 1996 року на цвинтарі св. Андрія в Бавнд Бруку, Н.Дж.

Вічна Їй Пам'ять!

Михайло Мартиненко, секр.

ФРАНЗ МАРТИНЮК член УНС Відд. 412-го Т-ва ім. І. Франка в Торольд, Онт. помер 16-го грудня 1995 року на 104-му році життя. Нар. 1891 року в селі Сороцко, Зах. Україна. Членом УНС став 1939 року. Залишив у смутку дружину Христину, дві дочки: Оксану й Ірину з мужем Юрієм, тривнучки: Оксану з мужем Петром, Наталку з мужем Андрієм і Христину; правнука Олександра, ближчу та дальшу родину. Похорон відбувся 19-го грудня 1995 року на цвинтарі Квін'с Ловн, в Ґрінбі, Онтаріо, Канада.

Вічна Йому Пам'ять!

Емілія Смаль, секр.

ІВАН СМАЛЬ член УНС Відд. 282-го Т-ва ім. Непорочного Зачаття у Вілкіс Берри, Па. помер 16-го грудня 1995 року на 71-му році життя. Нар. 1924 року в Плейнс, Па. Залишив у смутку сестру Анну Сокола-Мантіоне, братів Франка і Расселя та безліч племінників і племінниць. Похорон відбувся на укр. кат. цвинтарі свв. Петра і Павла в Плейн, Па.

Вічна Йому Пам'ять!

Марія Болоски, секр.

ЙОСИФ ГУЛИК член УНС Відд. 38-го Т-ва ім. св. Миколая в Обирн, Н.Й. помер 29-го вересня 1995 року на 73-му році життя. Нар. 22-го вересня 1922 року в Обирн, Н.Й. Членом УНС став 1940 року. Залишив у смутку Роберта Гулика. Похорон відбувся 1-го жовтня 1995 року на цвинтарі св. Йосифа в Обирн, Н.Й.

Вічна Йому Пам'ять!

Едвард Ґузиляк, секр.

МИЛДРЕД БІЛИК член УНС Відд. 102-го Т-ва ім. свв. Петра і Павла в Клівленді, Огайо померла 16-го січня 1996 року на 77-му році життя. Нар. 12-го квітня 1919 року в Клівленді, Огайо. Членом УНС стала 1936 року. Залишила у смутку дочок Маріянну й Івонну, сина Роберта і Мішел. Похорон відбувся 18-го січня 1996 року на цвинтарі Кальварія в Клівленді, Огайо.

Вічна Їй Пам'ять!

Микола Бобечко, секр.